

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Број: С1 З У 032160 20 Увп
Сарајево, 08.03.2021.године

Суд Босне и Херцеговине у Сарајеву, у апелационом управном вијећу састављеном од судија Динке Бешлагих-Човрк, предсједнице вијећа, Срете Црњака и Весне Трифуновић, чланова вијећа, уз учешће Босиљке Гргић, записничарке, у управном спору тужитеља Асоцијација композитора-музичких стваралаца АМУС, улица Трг солидарности 2а, коју заступа пуномоћник Заједничка адвокатска канцеларија Јасмин Муратовић, Тања Хаџагић и Илвана Биједић, адвокати из Сарајева, улица Бранилаца Сарајева бро 49, против рјешења, број: 04-47-5-741-10/19ВТ од 01.04.2019 године, туженог Института за интелектуално власништво БиХ, улица Кнеза Домогоја бб, Мостар, у управној ствари изрицања управних мјера, одлучујући о захтјеву тужитеља за преиспитивање судске одлуке–пресуде вијећа за управне спорове Суда Босне и Херцеговине, број: С1 З У 032160 19 У од 15.10.2020.године, у нејавној сједници одржаној дана 08.03.2021.године, донио је сљедећу

ПРЕСУДУ

Захтјев за преиспитивање судске одлуке се одбија.

Образложење

Пресудом вијећа за управне спорове Суда Босне и Херцеговине, број и датум наведени у уводу, одбијена је тужитељева тужба поднесена ради поништења рјешења туженог број 04-47-5-741-10/19ВТ од 01.04.2019 године, којим су наложене тужитељу слиједеће мјере: да изврши измјене и допуне Пословника о раду Скупштине, и то у члану 14. став 2., да прецизира у којим случајевима се чланови Скупштине могу изјашњавати електронским путем или путем земаљске поште, с тим да се овакав вид изјашњавања не може примјењивати у случајевима када Скупштина разматра документа из члана 20. Закона о колективном остваривању ауторског и сродних права, измјене и допуне Статута, правила расподјеле убраних накнада и годишњи план расподјеле убраних накнада, избор и разрјешење чланова органа управљања колективне организације.

За отклањање неправилности у финансијском пословању тужитеља, наложене су слиједеће мјере: извршити анализу трошкова пословања и о томе сачинити извјештај, који треба усвојити Скупштина тужитеља, у годишњим финансијским извјештајима приказати табеларно све трошкове колективне организације, са детаљним образложењем свих трошкова; сачинити инструкцију и дефинисати правила о уносу „кошуљица“ - података о кориштеним (емитираним) музичким дјелима у систем обраде података и начин контроле наведених података, које треба усвојити скупштина тужитеља. Рок за отклањање наведених неправилности је 90 дана од дана пријема рјешења, с тим да рјешење ступа на снагу даном доношења

Против наведене пресуде вијећа за управне спорове Суда Босне и Херцеговине тужитељ је благовремено поднио захтјев за преиспитивање судске одлуке (у даљем тексту захтјев) због повреде одредбе члана 39. став 1. Закона о управним споровима БиХ, члана 200. став 2. Закона о управном поступку БиХ, као и одредбе члана 12. и 13. став 1. Закона о колективном остваривању ауторског и сродних права, те члана 12. и 15. став 4. Закона о удружењима и фондацијама БиХ.

Тужитељ у захтјеву углавном понавља наводе тужбе, те наводи да Суд није одговорио на његов упит коју одредбу Закона о колективном остваривању ауторског и сродних права је повриједио. Поново истиче да је тужени орган поступио изван овлаштења прописаних Законом о колективном остваривању ауторског и сродних права, те да је намјерно, својим незаконитим поступањем и злоупотребом доминантног положаја довео тужитеља у ситуацију да изгуби лиценцу. Истиче да поступање туженог не контролише ни једна инстанца осим Суда Босне и Херцеговине, те да није дозвољено да тужени врши злоупотребу својих овлаштења. Предлаже да се уважи захтјев те да преиначи побијана пресуда на начин да се усвоји тужбени захтјев и поништи рјешење туженог број 04-47-5-741-10/19ВТ од 01.04.2019. године.

У одговору на захтјев тужени је предложио да се исти одбије као неоснован.

Вијеће апелационог одјељења Суда Босне и Херцеговине је испитало побијану пресуду сходно одредби члана 53. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број:19/02, 87/07, 83/08 и 74/10) у границама захтјева па је одлучило као у изреци из слиједећих разлога:

Захтјев није основан.

Вијеће за управне спорове је у побијаној пресуди правилно закључило да је Институт за интелектуално власништво БиХ, у складу са чланом 12. Закона о колективном остваривању ауторског и сродних права надлежан да врши надзор над радом колективне организације и контролише да ли она обавља своје послове у складу са одредбама овог закона. Ова одредба представља правни основ који омогућава Институту да врши ефикасну контролу над радом колективне организације, а такав начин и обим контроле оправдан је и потребан због законског монопола који она ужива у правном промету.

Из стања списка произлази да је побијаном пресудом вијећа за управне спорове овог суда одбијена тужитељева тужба ради поништења рјешења туженог, број и датум наведен у уводу, донесеном након извршеног надзора над радом тужитеља за 2017 годину и усклађености пословања са законом и другим релевантним прописима у периоду од 13. до 14.11.2018. године и 07.03.2019. године, о чему је сачињен записник. Наиме, у поступку надзора извршена је контрола општих и појединачних аката организације, колективних уговора са удружењима корисника, тарифе и сваке њене измјене и допуне, уговора са страним колективним организацијама, одлука Управног и Надзорног одбора и Скупштине тужитеља, исплата тантијема ауторима, интерних акта тужитеља и финансијске документације, те је сачињен извјештај који је достављен тужитељу. Након очитовања тужитеља на напријед наведени извјештај, у односу на рад у 2017. години, тужени је извршио додатни надзор, након чега је сачинио коначни извјештај. У поступку надзора тужени је утврдио да члан 14. став 2. Пословника о раду Скупштине удружења, није у складу са Статутом и чланом 20. Закона о колективном остваривању ауторског и сродних права.

И по схватању апелационог вијећа, правилно је оспореним управним актом наложено тужитељу да: изврши измјене и допуне Пословника о раду Скупштине, и то у члану 14. став 2., да прецизира у којим случајевима се чланови Скупштине могу изјашњавати електронским путем или путем земаљске поште, с тим да се овакав вид изјашњавања не може примјењивати у случајевима када Скупштина разматра документа из члана 20. Закона о колективном остваривању ауторског и сродних права, измјене и допуне Статута, правила расподјеле убраних накнада и годишњи план расподјеле убраних накнада, избор и разрјешење чланова органа управљања колективне организације те да за отклањање неправилности у финансијском пословању тужитеља, изврши анализу трошкова пословања и о томе сачини извјештај, који треба усвојити Скупштина тужитеља, да у годишњим финансијским извјештајима прикаже табеларно све трошкове колективне организације, са детаљним образложењем свих трошкова; сачини инструкцију и дефинише правила о уносу „кошуљица“- података о кориштеним (емитираним) музичким дјелима у систем обраде података и начин контроле наведених података, које треба усвојити скупштина тужитеља те му је дат рок за отклањање наведених неправилности 90 дана од дана пријема рјешења, с тим да рјешење ступа на снагу даном доношења

Наиме, Законом о колективном остваривању ауторског и сродних права („Службени гласник БиХ“, број: 63/10) није регулисано питање одржавања сједница скупштине колективне организације, већ Статутом АМУС-а, као највишим правним актом удружења, чијим чланом 21. је прописано да је Скупштина удружења највиши орган удружења коју чине сви редовни чланови удружења са једнаким правом гласа; Скупштина се састаје најмање једном у току календарске године или по потреби и има за циљ контролу рада удружења путем разматрања извјештаја о раду удружења; о сједници Скупштине води се записник у који се уносе сви подаци о раду Скупштине, а нарочито ток дискусије, закључци и подаци о гласању. Наиме, све оно што је Законом о колективном остваривању ауторског и сродних права као и прописима на које

тај Закон упућује, дефинисано као "посао" организације, предмет је надзора. Организација једино може и мора да обавља послове колективног остваривања ауторског и сродних права, сагласо дозволи коју је издао Институт. У једном дијелу колективна организација дужна је да сама обавјештава Институт о одређеним чињеницама, односно промјенама постојећег стања (члан 12. став 3 и 4 Закона о колективном остваривању ауторског и сродних права), а у другом је обавезана да реагује на посебан захтјев Института и достави му тражене податке у смилсу члана 12. став 2. Закона о колективном остваривању ауторског и сродних права. Један додатни облик контроле предвиђен је чланом 12. став 5. Закона о колективном остваривању ауторског и сродних права, који налаже колективној организацији да омогући овлашћеном представнику Института да присуствује сједницама и да даје мишљење о свим питањима која се односе на послове колективног остваривања али да нема право гласа.

Дакле, колективна организација је дужна да правовремено обавијести Институт о одржавању сједница Скупштина и других органа и омогући овлашћеним представницима Института да присуствују тим сједницама. Надлежности Скупштине АМУС-а утврђене су Статутом АМУС-а, као највишим општим правним актом, који доноси Скупштина АМУС-а, Статут АМУС-а мора бити усклађен са Законом о колективном остваривању ауторског и сродних права. Такође, Статутом АМУС-а прописано је утврђивање кворума за пуноважно одлучивања на Скупштини и друга питања, а овлашћени представници Института редовно присуствују сједницама Скупштина, на основу позива који Институт добије од АМУС-а, у којем обавјештавају Институт о мјесту одржавања, а Пословником се уређује о начину рада и дневном реду Скупштине - начин гласања, вођење расправе и остале скупштинске активности. Чланом 14. Пословника је предвиђена могућност електронског изјашњавања, али само у случајевима када треба хитно дјеловати и када не постоји могућност сазивања Скупштине.

Наводи који се понављају у захтјеву, који се односе на кориштење термина "редовна" Скупштина, по схватању апелациног вијећа, нису релевантни за одлучивања јер језичким и логичким тумачењем под тим се подразумјева сједница Скупштине коју колективна организација мора одржати барем једном годишње. Статутом АМУС-а је предвиђена и могућност да 10% редовних чланова АМУС-а или Управни одбор тражи сазивање Скупштине, дакле ванредне сједнице Скупштине.

И по схватању апелациног вијећа, Статутом АМУС-а није предвиђена могућност одржавања Скупштине која се своди само на електронско гласања (за, против или суздржан), без могућности да се о свим тачкама дневног реда проведе дискусија и расправа, да се омогући чланству да тражи појашњања и дају анексе на поједине акте, па да се након одржане расправе приступи јавном гласању. Ово је посебно значајно због чињенице да је АМУС колективна организација која остварује права аутора музичких дјела, на основу дозволе коју је добила од Института, и да дјелује у своје име, а за рачун аутора који су своја искључива ауторско-правна овлашћења пренијели на организацију. Дакле, АМУС постоји због аутора и због те битне чињенице је потребно осигурати транспарентност пословања АМУС-а и омогућити ауторима (члановима Скупштине АМУС-а) да на редовној сједници Скупштине расправљају и одлучују

о свим битним питањима у колективној организацији, а посебно о измјенама и допунама Статута и правилима о расподјели убраних накнада. Такође, чланом 19. Закона о колективном оставаривању ауторског и сродних права је прописано да сваки члан колективне организације може тражити од исте на увид годишњи финансијски извјештај и извјештај надзорног одбора у року који је одређен Статутом. Дакле, и сами чланови колективне организације имају највећи интерес за увид у њено пословање и вршење надзора над њеним радом, а што се постиже присуствовањем на Скупштинама колективне организације.

Вијеће за управне спорове је правилно одбио приговор који се и у захтјеву понавља да је тужени прекорачио своја законска овлашћења. Наиме, у складу са законским овлашћењима тужени је у току надзора уочио неправилности у пословању тужитеља, а које се односе на трошкове пословања о чему није сачињен извјештај, који се треба усвојити на Скупштини тужитеља, као и неправилности у сачињавању годишњег извјештаја. Уједно тужени је у току надзора утврдио да у годишњим финансијским извјештајима нису табеларно приказани сви трошкови тужитеља, са детаљним образложењем и да унос „кошуљица“- података о кориштеним музичким дјелима није једнообразно унесен у систем обраде података. Стога је тужени наложио мјере да се наведене неправилности отклоне, на начин како је то наведено у диспозитиву и образложењу оспореног рјешења. У циљу правилног и законитог уноса „кошуљица“- података о кориштеним (емитираним) музичким дјелима у систем обраде података и начин контроле наведених података, тужени је наложио тужитељу да сачини интрукције, које ће усвојити Скупштина. У конкретном случају тужени је правилно одлучио, када је предметном мјером наложио тужитељу да донесе Инструкције којом ће се дефинисати систем обраде података и начин контроле унесених података о кориштеним (емитованим) музичким дјелима. Ово из разлога што системско уношење података мора бити једнообразно са јасним параметрима шта се уноси у систем, по којим принципима и правилима, у циљу правилне обраде података и њихове контроле. Наиме, тужетелј мора туженом без одгађања, између осталог достављати годишње извјештаје о свом раду, као и ревизорске извјештаје о пословању. Осим тога, како је већ истакнуто, тужени има право на сједницама Скупштине, давати своја мишљења о свим питањима која се односе на пословање тужитеља.

Осим тога из побијане пресуде је видљиво да су у управном спору цијењени и сви приговори тужитеља те да је вијеће за управне спорове акцептирало као правилне и законите све разлоге побијаног управног акта, те правилно закључило да се оспорено рјешење заснива на правилно утврђеном чињеничном стању, правилној примјени правила поступка, који је претходио доношењу побијаног коначног управног акта и правилној примјени закона, па се показују паушалним и неутемељеним приговори захтјева усмјерени у том правцу.

С обзиром на изнијете разлоге, апелационо вијеће налази да је побијана пресуда вијећа за управне спорове правилна и законита, а захтјев тужитеља за њено преиспитивање неоснован, па га је одбило примјеном члана 54. став 1. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број: 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10).

Записничарка,
Босиљка Гргић

ПРЕДСЈЕДНИЦА ВИЈЕЋА
Судија
Динка Бешлагин-Човрк

Dr. Dinka Beslagin-Covrk
Sudsko vijeće
Sudsko vijeće
Sudsko vijeće